

Datum

2021-09-20

Diariennr (åberopas)

A532.693/2021

Saknr

190

Samtliga polisregioner och avdelningar
Regeringskansliet
Migrationsverket
Kustbevakningen
Tullverket
Säkerhetspolisen
Transportstyrelsen
Sjöfartsverket
Arbetsstagarorganisationerna
Skyddsorganisationen

Rutin för gränskontroll med anledning av tillfälligt inreseförbud gällande resor från vissa EES-stater samt några andra stater (EES-förordningen)

Bakgrund

Regeringen har den 26 augusti 2021 beslutat om fortsatt giltighet av förordningen (2020:1258) om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige till och med den 31 oktober 2021.

Tidigare beslutade ändringar i samma förordning från och med den 30 juni innebar en anpassning av den svenska regleringen till EU-förordningen om EU:s digitala covid-intyg. Den viktigaste förändringen var därmed att det som huvudregel råder förbud mot att resa in i Sverige om inte EU:s covidintyg i form av antingen ett vaccinationsintyg, testintyg eller intyg om att man tillfrisknat från covid-19, eller ett motsvarande intyg, kan visas upp. Tidsgränsen för när negativa provsvar från testning för pågående covid-19-infektion ska ha utförts ändrades till inom 72 timmar före ankomsten. För personer som återkommande passerar gränsen för att utföra arbete eller studera i Sverige eller i en annan stat är det även fortsättningsvis tillräckligt att visa upp ett intyg om negativt provsvar från testning för pågående covid-19-infektion som har utförts inom en vecka före ankomsten.

Genom en ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter som träder i kraft den 20 september 2021 ska personer som uppvisar ett vaccinationsintyg (antingen EU:s covidintyg och likvärdiga eller motsvarande intyg) vara fullvaccinerade och inresa i landet ske tidigast efter 14 dagar räknat från datumet för den sista dosen covid-19-vaccin. Ändringen i Folkhälsomyndighetens föreskrifter innebär även att vaccinationsintyg utfärdade i de stater och områden som listas i både bilaga 1 och bilaga 2 till förordningen (2020:127) om tillfälligt inreseförbud till Sverige godtas för inresa enligt denna förordning.

Syftet med förordningen är att hindra att varianter av det virus som orsakar covid-19 förs in i landet eller sprids till andra länder. Sedan den 31 maj undantas resor som görs från de nordiska länderna, Danmark, Finland, Island och Norge från inreseförbudet. Genom denna förändring togs också vissa personkategorier som var undantagna kravet på uppvisande av negativt covid-19 test bort, det gäller renskötare samt personer vid danska myndigheter eller andra danska offentliga organ som i tjänsten reser via Sverige mellan Bornholm och en annan del av Danmark. (Punktordningen i denna vägledning är annorlunda mot den som återfinns i förordningen pga. redaktionella skäl.)

Regeringen har, med stöd av 30 § lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa, i förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige beslutat föreskrifter om ett tillfälligt inreseförbud till Sverige för att hindra att varianter av det virus som orsakar covid-19 förs in i landet eller sprids till andra länder.

Förordningen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), utlänningslagen (2005:716) och utlänningsförordningen (2006:97).

För utlämningar som reser från nu aktuella länder förskrivs som utgångspunkt att dessa i de flesta fall ska kunna visa upp EU:s covid-intyg (i form av antingen ett vaccinationsintyg, ett negativt provsvar från provtagning avseende viruset som orsakar covid-19 eller ett intyg om att man tillfrisknat från covid-19), eller ett motsvarande intyg. Förordningen ger samtidigt utrymme för undantag från detta krav för ett flertal kategorier av personer.

Bestämmelserna om EU:s covid-intyg, eller covidbevis, baseras på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/953 av den 14 juni 2021 om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 (EU:s digitala covidintyg) för att underlätta fri rörlighet under covid-19-pandemin (nedan kallad förordningen om EU:s digitala covid-intyg).

Bestämmelserna i förordningen om EU:s digitala covid-intyg ska även tillämpas på tredjelandsmedborgare som inte omfattas av tillämpningsområdet för förordningen om EU:s digitala covid-intyg men som lagligen vistas eller är bosatta på deras territorium och som har rätt att resa till andra medlemsstater i enlighet med unionsrätten. Detta följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/954 av den 14 juni 2021 om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 (EU:s digitala covidintyg) för tredjelandsmedborgare som lagligen vistas eller är bosatta på medlemsstaternas territorier under covid-19-pandemin.

Exakt vilka avgränsningar som kommer att göras och hur kategorier kommer att definieras är en fråga som kommer att behöva avgöras av Polismyndigheten i det enskilda fallet i samband med gränspassage.

Tillämpliga bestämmelser

I artikel 2.14 i kodexen om Schengengränserna definieras ett hot mot folkhälsan som en sjukdom med epidemisk potential enligt definitionen i Världshälsoorganisationens (WHO) internationella hälsostadga och andra infektionssjukdomar eller smittsamma parasitsjukdomar, om de omfattas av skyddsbestämmelser som är tillämpliga på medlemsstaternas medborgare.

Av 1 kap. 3 § i och bilaga 2 till smittskyddslagen (2004:168) följer att svår akut respiratorisk sjukdom (SARS) är en samhällsfarlig sjukdom. Genom förordningen (2020:20) om att bestämmelserna i smittskyddslagen om allmänfarliga och samhällsfarliga sjukdomar ska tillämpas på infektion med 2019-nCoV har regeringen föreskrivit bestämmelserna i smittskyddslagen om sådana allmänfarliga sjukdomar som anges i bilaga 1 och sådana samhällsfarliga sjukdomar som anges i bilaga 2 till lagen ska tillämpas på infektion med 2019-nCoV, som är ett coronavirus. De sjukdomar på vilka bestämmelserna om samhällsfarliga sjukdomar i smittskyddslagen är tillämpliga ska alltid anses utgöra ett internationellt hot mot människors hälsa. Detta framgår av 2 § lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Av 4 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige följer att en utlänning som reser till Sverige från en annan EES-stat än Danmark, Finland, Island eller Norge, eller som reser från Andorra, Monaco, San Marino, Schweiz eller Vatikanstaten ska nekas inresa i landet och avvisas såvida de inte kan uppvisa ett intyg på att man antingen har vaccinerats mot covid-19, har testat negativt eller tillfrisknat från covid-19. Negativt provsvar från testning för pågående covid-19-infektion ska ha utförts inom 72 timmar före ankomsten eller, när det gäller personer som återkommande passerar gränsen för att utföra arbete eller studera i Sverige eller en annan stat, inom en vecka före ankomsten. Av bestämmelsen framgår vidare att vissa personkategorier inte behöver visa upp EU:s covid-intyg i någon form, eller motsvarande intyg. Resor som sker från Danmark, Finland, Island eller Norge är undantagna detta inreseförbud.

Krav på EU:s covid-intyg eller motsvarande

För utläningar som reser från samtliga nu aktuella länder föreskrivs att dessa ska kunna visa upp EU:s covid-intyg i form av ett intyg om att de har fått ett covid-19-vaccin (vaccinationsintyg), fått negativt provsvar från testning för pågående covid-19-infektion som har utförts inom 72 timmar före ankomsten (testintyg) eller tillfrisknat från covid-19 (intyg om tillfrisknande), eller att de kan uppvisa ett motsvarande intyg **såvida de inte är:**

1. personer under 18 år,
2. personer som utför, deltar i eller är föremål för hälso- och sjukvårdstransporter,
3. personer som bor i Sverige,
4. personal som transporterar gods och annan personal inom transportsektorn,
5. personer med trängande familjeskäl,
6. personer som är i behov av internationellt skydd eller som har andra humanitära skäl,

7. personer som i Sverige ska genomgå operation eller annan vård som inte kan anstå,
8. sjömän,
9. personal inom ramen för internationellt polis- eller tullsamarbete eller samarbete inom räddningstjänst
10. personer som omfattas av 2 kap. 10 § utlänningslagen (2005:716) eller
11. personer som i särskild ordning bjudits in av Regeringskansliet.

Krav på negativt provsvar avseende viruset som orsakar covid-19 inte äldre än en vecka

För personer som återkommande passerar gränsen i syfte att utföra arbete eller studera i Sverige eller en annan stat gäller att de ska kunna uppvisa ett intyg om negativt provsvar på ett covid-19 test inte äldre än en vecka. Utöver detta behöver de också kunna visa upp att de har en arbetsituation eller studiesituation som innebär att de återkommande passerar gränsen. För att visa på detta ska de kunna visa upp ett arbetsintyg eller studieintyg som påvisar pendlingsbehovet. Bestämmelsen syftar på utlänningar som pendlar från en sådan EES-stat för vilket inreseförbudet i förordningen gäller till annat land regelbundet. Dessa måste således kunna visa upp ett intyg om negativt provsvar på ett covid-19 test som inte är äldre än en vecka samt arbetsintyg eller studieintyg som påvisar pendlingsbehovet. Med begreppet återkommande passerar gränsen avses en person som varje dag eller minst en gång i veckan passerar gränsen för att utföra arbete eller studera i Sverige eller via Sverige till annat land.

Kan man påvisa att man omfattas av detta pendlarundantag behöver man bara visa upp ett covid-19 test som inte är äldre än en vecka oavsett om det är första gången man reser in i landet eller sista resan man reser in i landet.

För definition om vad som avses med inom en vecka hänvisas till vad som framgår av 1 § i lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid. Där framgår att med vecka avses dag som genom sitt namn motsvaras av samma dag en vecka senare, dvs. är testet utfört på en måndag så är det giltigt till och med måndagen i veckan därefter.

I 5 § stadgas att avvisning enligt 4 § vid tillämpning av utlänningslagen ska anses motsvara avvisning enligt 8 kap. 2 § utlänningslagen, om utlänningen inte är en EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare, eller avvisning enligt 8 kap. 8 § utlänningslagen, om utlänningen är en EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare. Ett beslut om avvisning som har meddelats med anledning av denna förordning ska dock upphöra att gälla när beslutet har verkställts eller senast vid den tidpunkt då denna förordning upphör att gälla.

Observera vidare att inreseförbudet gäller oavsett trafikslag, alltså även privatflyg, privat sjötrafik och fartyg samt tåg för den som inte omfattas av något av undantagen.

Vägledning vid tillämpning av förordningen

Genom huvudregeln i förordningen har regeringen gjort bedömningen att samtliga utlänningar som reser från nu aktuella länder utgör hot mot Sveriges folkhälsa. Av artikel 4 i kodexen om Schengengränserna framgår att det, i enlighet med de allmänna principerna i unionsrätten, är en grundläggande rättighet att beslut enligt kodexen fattas på individuell grund. Av 13 kap. 10 § utlänningslagen framgår att ett beslut om avvissning ska vara skriftligt samt innehålla de skäl som ligger till grund för beslutet.

Inreseförbudet gäller inte svenska medborgare. Här bör observeras att utländska familjemedlemmar till svenska medborgare omfattas av inreseförbudet såvida de inte är bosatta eller utför arbete i Sverige eller omfattas av något annat individuellt undantag i förordningen.

Närmare om vilka personkategorier som inte behöver visa upp EU:s covid-intyg eller motsvarande intyg för att få resa in i landet

Personer under 18 år

Detta undantag avser barn i enlighet med artikel 1 i Barnkonventionen. I tveksamma fall bör barnet kunna visa upp någon form av handling, t ex födelsebevis eller identitetshandling, för att slippa kravet på att uppvisa ett negativt covid-19 test.

Undantag gäller också för utlänningar som utför, deltar eller är föremål för hälso- och sjuktransporter

Detta undantag gäller utländsk personal som utför eller deltar i hälso- och sjukvårdstransporter till Sverige samt för den utlänning som är föremål för transporten. För att kunna omfattas av detta undantag ska utlänningen kunna visa att de är hälso- och sjukvårdspersonal som utför transporten eller deltar i den. Detta görs enklast genom anställningsintyg eller någon annan form av intyg som visar att de deltar i transporten. Något bevis för den som är föremål för sjuktransporten torde vanligtvis inte behövas då det rör sig om en patient. Vid oklarheter kring detta torde utlänningen i fråga kunna visa upp ett sjukintyg.

Undantag gäller för de utlänningar som bor i Sverige

Med bosatt gör Polismyndigheten den bedömningen att de ska vara folkbokförda här i landet för att omfattas av undantaget eller på annat sätt kunna visa att de kommer att ha sin dygnsvila här i landet under längre tid än ett år, detta kan de t.ex. göra genom uppvisande av hyreskontrakt.

Undantag gäller för utländsk personal som transporterar gods och annan personal inom transportsektorn

Med detta undantag avses personal som utför transporter oavsett vilka varor det är som transporteras och oavsett vilken destination transporten har. Observera att detta undantag avser yrkesmässiga transporter, dvs. personen ifråga ska vara anställd inom transportsektorn. Det är därmed inte fråga om vilka transporter som helst som utförs av en utlänning som reser in i Sverige, dessa kan dock eventuellt omfattas av annat undantag.

De tillfälliga inresereserestriktionerna gäller således inte transportpersonal, inte heller när de reser till eller från sitt fordon, flygplan eller fartyg (för att utföra eller efter att ha slutfört en transport). Denna kategori bör tolkas generöst. Den bör i synnerhet omfatta följande:

- Bil-, skåpbils- och motorcykelförare, lastbils- och bussförare (inklusive buss- och spårvagnsförare), inklusive personer som transporterar bistånd inom unionens civilskyddsmekanism.
- Piloter, kabinbesättning och underhållspersonal.
- Lokförare och annan ombordpersonal; vagninspektörer, personal vid underhållsverkstäder och personal hos infrastrukturförvaltare som sköter trafikledning och kapacitetstilldelning.
- Sjöpersonal och arbetstagare inom inlandssjöfarten, inklusive befälhavare, besättning och underhållspersonal.

Undantaget omfattar även yrkeschaufförer vars fordon och last redan finns i Sverige. Som en del av detta transportundantag bedöms även tomma transporter kunna omfattas om de är en del av transportkedjan.

Lastbilschaufförer ska, i de fall då detta är ett krav (beroende på medborgarskap, tung/lätt lastbil), kunna visa upp gemenskaps- och förartillstånd för lastbilschaufförer för att kunna omfattas av undantaget gällande transporter, se art 4 och 5 i (EG) förordning 1072/2009 om gemensamma regler för tillträde till den internationella marknaden för godstransporter på väg.

Flyttbilschaufförer torde också omfattas av detta undantag, förutsatt att de har yrkestrafiktillstånd enligt den svenska yrkestrafiklagen eller gemenskaps- och förartillstånd enligt (EG) förordning 1072/2009.

Tänkbara bevis kan t.ex. vara anställningsavtal, bekräftelse från arbetsgivaren, identitetshandling som utfärdats av arbetsgivaren (passerkort), flygcertifikat, besättningsintyg, transportorder (för förare som är egenföretagare), arbetstillstånd. Notera att endast uppvisande av fraktsedel inte med automatik innebär att man kan omfattas av detta undantag.

Taxichaufförer torde också omfattas av detta undantag förutsatt att de kan visa att de är taxichaufförer och att de gör resan i tjänsten. Dessa behöver därmed inte uppvisa ett negativt covid-19 test.

Undantag gäller för utlänningar med trängande familjeskäl

Polismyndigheten bedömer att det ska röra sig om en akut situation, sjukdom eller olycksfall i familjen som gör utlänningens närvaro absolut nödvändig. Det behöver inte röra sig om en situation som uppstått i Sverige utan det kan också röra sig om en situation som kräver utlänningens närvaro i annat land men där utlänningen behöver resa genom Sverige för att nå dit. Det kan t.ex. röra sig om närvaro vid förlossning, begravning och palliativ vård. Personkretsen ska anses vara ganska omfattande då det primära bör vara att en anhörig behöver hjälp i en akut och oförutsedd situation. Den utlänning som då ska bistå den sjuke eller olycksdrabbade personen torde kunna räknas till familjen

även om det rör sig om ett mera avlägset släktskap eller en modernare familjebildning än den traditionella kärnfamiljen.

Det kan även röra sig om inställelse till bodelningsförrättning, arvskifte samt inställelse vid domstolsförhandling i allmän domstol och förvaltningsdomstol i familjerättsliga angelägenheter.

FN:s konvention om barnets rättigheter gäller sedan årsskiftet som svensk lag. Detta innebär att Polismyndigheten vid tolkningen och tillämpningen av förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från EES-stater och vissa andra stater till Sverige är skyldig att beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Detta kan få till följd att det i ett enskilt fall ställs lägre krav på vad som kan anses utgöra trängande familjeskäl om beslutet rör ett barn eller om beslutet kan få till följd att ett barn skiljs från sina föräldrar.

Undantag gäller för personer som är i behov av internationellt skydd eller som har andra humanitära skäl

Utlänningar som gör gällande att de är i behov av internationellt skydd eller som har andra humanitära skäl ska hanteras enligt gällande regelverk. Utlänningar som beviljats uppehållstillstånd för vidarebosättning med stöd av 5 kap. 2 § utlänningslagen, s.k. kvotflyktingar, får anses ingå i den grupp av utlänningar som har andra humanitära skäl.

Överföringar enligt den s.k. Dublinförordningen omfattas inte av detta undantag. Dublinförordningen är en mekanism för att fastställa ansvarig stat för en ansökan om internationellt skydd, vilken reglerar ansvarsförhållandet mellan de stater som omfattas av Dublinförordningen vilket innebär att kravet på uppvisade av negativt covid-19 test ska vara uppfyllt.

Undantag gäller för personer som i Sverige ska genomgå operation eller annan vård som inte kan anstå

För att omfattas av ovanstående undantag krävs att utlänningen kan visa att resan till Sverige sker i syfte att genomgå operation eller annan vård som inte kan anstå. Detta visas enklast genom att uppvisa ett läkarintyg där det framgår att utlänningen ska genomgå en operation i Sverige eller behöver genomgå annan vård i Sverige som inte kan anstå. Polisen på plats ska inte behöva genomföra en utredning kring huruvida det ska ske en operation eller inte och inte heller huruvida annat vårdbehov är att anse som vård som inte kan anstå. Här noteras att den som transporteras i en sjuktransport i stället kan omfattas av undantaget gällande dessa transporter.

Rent generellt beskrivs dock vård som inte kan anstå enligt följande av Vårdguiden.se:

Begreppet vård som inte kan anstå är en utvidgning av den vård som definieras som omedelbar, det vill säga inte bara akut vård. Begreppet omfattar behandling av sjukdomar och skador i de fall där även måttlig fördröjning bedöms kunna medföra allvarliga följder för patienten.

Vad som ska räknas som *vård som inte kan anstå* måste alltid avgöras i det enskilda fallet av den behandlande läkaren, tandläkaren eller annan ansvarig

vårdpersonal. Bara behandlande läkare eller annan ansvarig vårdpersonal som har kunskap om patientens individuella förutsättningar kan bedöma vilka åtgärder som krävs och när.

Undantag för sjömän

Undantaget kompletterar det undantag som gäller för transporter och får anses förtydliga att ett generellt undantag gäller för sjömän som vill mönstra av eller på ett fartyg och att dessa därmed inte behöver visa upp ett negativt covid-19 test.

Undantag gäller för personal inom ramen för internationellt polis- eller tull-samarbete eller samarbete inom räddningstjänsten

För att omfattas av detta undantag ska personen kunna visa upp anställningsintyg samt dokumentation angående det aktuella samarbetet.

Undantag gäller för utlännningar som omfattas av 2 kap. 10 § utlänningslagen

De personer som avses i 2 kap. 10 § utlänningslagen är diplomatiska tjänstemän och avlönade konsulerä tjänstemän som är anställda i Sverige av främmande stater samt deras familjer och deras anställda, och främmande staters kurirer.

Personer som i särskild ordning bjudits in av Regeringskansliet

Denna punkt omfattar personer som bjudits in av Regeringskansliet med anledning av officiella möten. Av inbjudan från Regeringskansliet bör i regel framgå de medarbetare och eventuella andra personer som ingår i den inbjudna delegationen. Uppvisande av kopia eller utskrift av inbjudan är godtagbart. Dock bör av inbjudan i regel även framgå kontaktperson på Regeringskansliet, samt dennes kontaktuppgifter som vid behov kan användas för verifiering vid gränskontroll.

Krav på EU:s covid-intyg och motsvarande intyg

EU:s covid-intyg ska utfärdas i digitalt format eller pappersformat, eller båda, och de presumtiva innehavarna ska ha rätt att få intygen i valfritt format. Intygen ska innehålla en streckkod som gör det möjligt att kontrollera intygens äkthet, giltighet och integritet. Uppgifterna i intygen ska också anges i en för människan läsbar form, på åtminstone det eller de officiella språken i den utfärdande medlemsstaten och engelska. Ett separat intyg ska utfärdas för varje vaccinering, testresultat eller tillfrisknande, och ett sådant intyg får som huvudregel inte innehålla uppgifter från ett tidigare intyg. (Artiklarna 3.2 och 3.3 förordningen om EU:s digitala covid-intyg).

Polismyndigheten har tagit fram COVID-koll, en app för att kontrollera EU:s digitala covid-intyg. Appen används för att validera dessa intyg, och en avläsning av QR-kod med hjälp av appen ger ett svar på om intyget ifråga är korrekt utfärdat. **Även likvärdiga vaccinationsintyg utfärdade av de stater eller områden som anges i bilaga 2 till förordningen (2020:127) om tillfälligt inreseförbud till Sverige kan kontrolleras med appen COVID-koll.** Initialt behöver alltså denna kontroll kompletteras med en manuell kontroll av uppgifterna i intygen. De krav som ställs på olika intyg följer nedan.

Vaccinationsintyg

Ett vaccinationsintyg är ett intyg som bekräftar att innehavaren har fått ett covid-19-vaccin i den medlemsstat som utfärdat intyget.

Vaccinationsintyget ska innehålla uppgifter om innehavarens identitet och information om det covid-vaccin och antal doser som har administrerats till innehavaren (artikel 5.2 förordningen om EU:s digitala covidintyg). I bilagan till förordningen, Dataset för intyg, specificeras följande uppgifter som ska ingå i vaccinationsintyget:

- namn: samtliga efternamn och samtliga förnamn, i nämnd ordning,
- födelsedatum,
- sjukdom eller smittämne, covid-19 (SARS-CoV-2 eller en av dess varianter),
- covid-19-vaccin eller covid-19-profylax,
- covid-19-vaccinets produktnamn,
- innehavare av godkännande för försäljning av covid-19-vaccin eller covid-19-vaccintillverkare,
- nummer i en serie doser och det totala antalet doser i serien,
- vaccinationsdatum, med angivande av datum för den senaste dosen,
- medlemsstat eller tredjeland där vaccinet administrerades,
- utfärdare av intyget,
- unik identifierare för intyget.

Folkhälsomyndigheten har i enlighet med 6 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige meddelat föreskrifter om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att vaccinationsintyg ska godtas.

Av Folkhälsomyndighetens föreskrifter följer sedan den 20 september att det ska framgå av vaccinationsintyget att personen är fullvaccinerad och inresan sker tidigast efter 14 dagar räknat från datumet för den sista dosen covid-19-vaccin. Vaccinationsintyget ska innehålla uppgifter om nummer i en serie doser och det totala antalet doser i serien. Huruvida en person är fullvaccinerad får bedömas mot bakgrund av dessa uppgifter, t.ex. om personens sista dos var dos 2/2 i en serie.

Av Folkhälsomyndighetens föreskrifter följer även att det ska framgå av vaccinationsintyget att

- covid-19-vaccinet har beviljats godkännande för försäljning i enlighet med förordning (EG) nr 726/2004, eller
- covid-19-vaccinet har genomgått Världshälsoorganisationens godkännandeförfarande för användning i nödsituationer.

För vidare information om vilka covid-19-vaccin som har beviljats godkännande för försäljning i enlighet med förordning (EG) nr 726/2004 hänvisas till nedanstående länk:

<https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19/treatments-vaccines/covid-19-vaccines>

(Se under rubriken "Authorised for use in the European Union")

För vidare information om vilka covid-19-vaccin som har genomgått Världshälsoorganisationens (WHOs) godkännandeförfarande för användning i nödsituationer hänvisas till nedanstående länk:

<https://extranet.who.int/pqweb/vaccines/covid-19-vaccines>

(Se rubriken "COVID-19 vaccine EUL issued" till höger på webbsidan)

Testintyg

Ett testintyg är ett intyg som bekräftar att innehavaren har genomgått ett NAAT-test¹ eller ett antigenest i form av snabbtest som förtecknas i den gemensamma och uppdaterade förteckningen över antigenester i form av snabbtester för covid-19, upprättad på grundval av rådets rekommendation av den 21 januari 2021, och som har utförts av hälso- och sjukvårdspersonal eller kvalificerad testningspersonal i den medlemsstat som utfärdat intyget identifiera typen av test, datumet det utfördes och resultatet av testet.

Testintyget ska innehålla uppgifter om innehavarens identitet och information om det NAAT-test eller antigenest i form av snabbtest som innehavaren har genomgått (artikel 6.2 förordningen om EU:s digitala covidintyg). I bilagan till förordningen, Dataset för intyg, specificeras följande uppgifter som ska ingå i vaccinationsintyget:

- namn: samtliga efternamn och samtliga förnamn, i nämnd ordning,
- födelsedatum,
- sjukdom eller smittämne, covid-19 (SARS-CoV-2 eller en av dess varianter),
- typ av test,
- testnamn (valfritt för NAAT-test),
- testtillverkare (valfritt för NAAT-test),
- datum och tidpunkt för provtagningen,
- resultatet av testet,
- teststation (frivilligt för antigenester i form av snabbtest),
- medlemsstat eller tredjeland där testet utfördes,
- utfärdare av intyget,
- unik identifierare för intyget.

Intyg om tillfrisknande

Ett intyg om tillfrisknande är ett intyg som, efter ett positivt testresultat av ett NAAT-test utfört av hälso- och sjukvårdspersonal eller kvalificerad testningspersonal, bekräftar att innehavaren har tillfrisknat från en SARS-CoV-2-infektion.

Intyget om tillfrisknande ska innehålla uppgifter om innehavarens identitet och information om tidigare SARS-CoV-2-infektion hos innehavaren efter ett positivt testresultat (artikel 7.2 förordningen om EU:s digitala covidintyg). I bilagan till förordningen, Dataset för intyg, specificeras följande uppgifter som ska ingå i vaccinationsintyget:

- namn: samtliga efternamn och samtliga förnamn, i nämnd ordning,

¹ Definitionen av NAAT-test i artikel 2 punkt 4 förordningen om EU:s digitala covid-intyg omfattar PCR-test, LAMP-test och TMA-test.

- födelsedatum,
- sjukdom eller smittämne som innehavaren har tillfrisknat från: covid-19 (SARS-CoV-2 eller en av dess varianter),
- datum för innehavarens första positiva NAAT-testresultat,
- medlemsstat eller tredjeland där testet utfördes,
- utfärdare av intyget,
- intyget giltigt från,
- intyget giltigt till (högst 180 dagar från dagen för det första positiva NAAT-testresultatet),
- unik identifierare för intyget.

Intyg som motsvarar EU:s covidintyg

Folkhälsomyndigheten har i enlighet med 6 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige meddelat föreskrifter om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att intyg som motsvarar EU:s covidintyg ska godtas.

Godkännandet av intyg som motsvarar EU:s covidintyg bedöms initialt ha störst praktisk betydelse för personer som har intyg utfärdade av länder som under en övergångsperiod inte fullt ut genomfört utfärdandet av EU:s covidintyg.

För samtliga intyg som kan godkännas som motsvarande EU:s covidintyg gäller att uppgifterna klart ska framgå på svenska, engelska, norska, danska eller franska. **Detta gäller dock inte vaccinationsintyg utfärdade av stater och områden som anges i bilaga 2 till förordningen (2020:127) om tillfälligt inreseförbud till Sverige.**

Intyg som motsvarar EU:s vaccinationsintyg

Enligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter kan intyg motsvarande EU:s vaccinationsintyg godtas för inresa om intyget utfärdats i en EES-stat eller i Andorra, Monaco, San Marino, Schweiz eller Vatikanstaten, eller **i en stat som finns med i bilaga 1 till förordningen (2020:127) om tillfälligt inreseförbud till Sverige. Denna hänvisning har ersatt den tidigare hänvisningen i Folkhälsomyndighetens föreskrifter till EU:s aktuella förteckning över tredjeländer för vilka reserestriktioner bör upphävas, vilket som huvudregel motsvaras av länderna i bilaga 1. Ändringen innebär alltså inte någon större materiell skillnad men medför en ökad enhetlighet i regelverket som rör inreseförbuden.**

Det ska framgå av vaccinationsintyget att personen är fullvaccinerad, och att inresan sker tidigast efter 14 dagar räknat från datumet för den sista dosen covid-19-vaccin. Vaccinationsintyget måste alltså innehålla uppgifter om antal doser i en serie, och vilket nummer i serien den senaste dosen är, för att personen ska kunna visa att han eller hon är fullvaccinerad.

Det ska även framgå av vaccinationsintyget att

- covid-19-vaccinet har beviljats godkännande för försäljning i enlighet med förordning (EG) nr 726/2004, eller
- covid-19-vaccinet har genomgått Världshälsoorganisationens godkännandeförfarande för användning i nödsituationer.

För vidare information om vilka vaccin som avses, se länkar ovan under rubriken Vaccinationsintyg.

Intygen ska dessutom innehålla samma uppgifter som enligt artikel 5.2 förordningen om EU:s digitala covidintyg, samt punkt 1 a–j i bilagan Dataset för intyg, ska finnas med i EU:s vaccinationsintyg. Detta motsvarar den specificerade uppräkningsen ovan under EU:s vaccinationsintyg, förutom att det för dessa motsvarande vaccinationsintyg *inte* krävs en unik identifierare för intyget.

Likvärdiga vaccinationsintyg

Därtill godtas enligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter vaccinationsintyg utfärdade i de stater och områden som anges i bilaga 2 till förordningen (2020:127) om tillfälligt inreseförbud till Sverige, även vid inresa från de länder som omfattas av denna förordning. De stater och områden som listas i den bilagan utgår från beslut av EU-kommissionen att dessa kan betraktas som likvärdiga med EU:s digitala covidintyg, och kommer att uppdateras efter hand. Det följer av EU-kommissionens beslut att dessa likvärdiga intyg innehåller de uppgifter som avses i bilagan till förordningen om EU:s digitala covidintyg.

En lista över aktuella länder och områden återfinns på sidan nedan:

<https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/granspolisen/sa-paverkas/>

Av Folkhälsomyndighetens föreskrifter följer att det ska framgå av vaccinationsintyget att personen är fullvaccinerad, och att inresan sker tidigast efter 14 dagar räknat från datumet för den sista dosen covid-19-vaccin.

Det ska även framgå av vaccinationsintyget att

- covid-19-vaccinet har beviljats godkännande för försäljning i enlighet med förordning (EG) nr 726/2004, eller
- covid-19-vaccinet har genomgått Världshälsoorganisationens godkännandeförfarande för användning i nödsituationer.

För vidare information om vilka vaccin som avses, se länkar ovan under rubriken Vaccinationsintyg.

Intyg som motsvarar EU:s testintyg

Ett intyg ska anses motsvara EU:s testintyg och därmed godtas för inresa, om det innehåller följande uppgifter:

- namn och födelsedatum på den som har testats,
- datum och tidpunkt för provtagningstillfället,
- sjukdom eller smittämne, covid-19 (SARS-CoV-2 eller en av dess varianter)
- huruvida testet är ett antigen-test, ett PCR-test, ett LAMP-test eller ett TMA-test,
- det negativa testresultatet, och
- namn, telefonnummer och adress till intygsutfärdaren eller laboratoriet som genomfört testet.

Liksom EU:s testintyg godkänns dessa intyg för inresa i 72 timmar från tidpunkten för provtagningstillfället.

Intyg som motsvarar EU:s intyg om tillfrisknande

Enligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter kan intyg motsvarande EU:s intyg om tillfrisknande godtas för inresa om intyget utfärdats i en EES-stat eller i Andorra, Monaco, San Marino, Schweiz eller Vatikanstaten.

Ett intyg ska anses motsvara EU:s intyg om tillfrisknande och därmed godtas för inresa, om det innehåller de uppgifter som enligt artikel 7.2 förordningen om EU:s digitala covidintyg, samt punkt 3 a–h i bilagan Dataset för intyg, ska finnas med i EU:s intyg om tillfrisknande. Detta motsvarar den specificerade uppräkningslistan ovan under EU:s intyg om tillfrisknande, förutom att det för dessa motsvarande intyg om tillfrisknande *inte* krävs en unik identifierare för intyget.

Av Folkhälsomyndighetens föreskrifter följer vidare att ett sådant intyg endast får godtas om det har utfärdats tidigast 11 dagar efter provtagningstillfället av ett NAAT-test som gav ett positivt resultat. Intyget är giltigt i högst 180 dagar från dagen för det första positiva NAAT-testresultatet.

Krav på covid-19 tester för vissa pendlare

Folkhälsomyndigheten har i enlighet med 6 § meddelat föreskrifter om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att ett intyg om negativt provsvar från testning för pågående covid-19-infektion ska godtas för personer som återkommande passerar gränsen för att utföra arbete eller studera i Sverige eller i en annan stat.

I enlighet med dessa föreskrifter krävs att det av intyget framgår följande:

1. namnet och födelsedatum på den som har testats,
2. datum och tidpunkt för provtagningstillfället,
3. sjukdom eller smittämne, covid-19 (SARS-CoV-2 eller en av dess varianter)
4. huruvida det test som utförts är ett antigen-test, PCR-test, LAMP-test eller TMA-test,
5. testresultatet, och
6. namn, telefonnummer och adress till intygsutfärdaren eller laboratoriet som utfört aktuellt test.

Uppgifterna ska klart framgå på svenska, engelska, norska, danska eller franska.

Generellt om testintyg

Några ytterligare krav på dessa intyg som går utöver det som Folkhälsomyndigheten föreskrivit kan Polismyndigheten inte ställa men det bör ändå uppmärksammas att de ställt som krav att tidpunkten för provtagningen ska framgå vilket innebär att det är denna tidpunkt vi ska utgå ifrån då det gäller beräkningen av 72-timmarsfristen. Tidpunkten för provtagning kan dock framgå av annan dokumentation än just tidsangivelse på själva intyget t.ex.

genom bokningsbekräftelse eller annan liknande dokumentation. När det gäller EU:s covid-intyg framgår av bilagan till förordningen om EU:s digitala covid-intyg att testintyg ska innehålla datum och tidpunkt för provtagningen, liksom att intyg för tillfrisknande ska innehålla datum för innehavarens första positiva NAAT-testresultat.

Om det av omständigheterna i det aktuella ärendet finns anledning att invända mot uppvisat provsvar ska inresa inte medges.

För vidare information om tester hänvisas till nedanstående länkar.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/december/detta-galler-for-anvandning-av-antigentester-for-pavisning-av-covid-19/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/utokad-testning-for-covid-19/test-for-covid-19/antigentester-for-pavisning-av-covid-19/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/testning-och-smittsparning/tester-for-pavisning-av-covid-19/>

Befogenheter

Avvisningar enligt förordningen ska vid tillämpning av utlänningslagen anses motsvara avvisningar 8 kap. 2 och 8 §§ samma lag. Därmed har Polismyndigheten rätt att använda samma kontroll- och tvångsåtgärder som vid verkställandet av sådana avvisningsbeslut.

Det ska dock framhållas att myndighetens uppfattning är att polisen **i förhållande till den nu aktuella förordningen** inte kan genomföra regelrätta gränskontroller vare sig i utlänningslagens mening eller med stöd av EU:s gränskodex. Den kontroll som i sammanhanget är aktuell är att kontrollera om en person uppfyller något av undantagskraven. Det bör därför inte ske någon annan kontroll, t.ex. slagning i SIS eller kroppsvisitation. Uppfyller personen inte något av undantagen så ska denne avvisas och vid avvisningen kan polisens befogenheter enligt polislagen aktualiseras. Ovanstående inskränker naturligtvis inte polisens andra uppdrag enligt exempelvis polislagen, rättegångsbalken och speciallagstiftning såsom trafikbrottslagen.

I detta sammanhang är det åter värt att konstatera att förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige är ett komplement till kodexen om Schengen gränserna vilket innebär att bestämmelserna i kodexen om Schengen gränserna fortfarande också kan vara tillämpliga, om kontrollen sker vid yttre gräns eller där inre gränskontroll är återinförd, vilket t.ex. kan innebära slagningar i SIS.

Avvisningar som meddelats med anledning av den tillfälliga förordningen vid resor från nu aktuella länder till Sverige ska upphöra att gälla när beslutet har verkställts eller senast vid den tidpunkt då den tillfälliga förordningen upphör att gälla.

Krav på dokumentation m.m. vid inresa

Polismyndigheten bedömer att det åligger utlänningen att själv åberopa och styrka de omständigheter som kan utgöra grund för att utlänningen ska omfattas av något av undantagen i 4 § i förordningen.² Görs inte detta kommer den individuella prövningen att begränsas till att konstatera att utlänningen ska vägras inresa och avvisas enligt huvudregeln.

Prövningen av om en person omfattas av något av förordningens undantag ska alltid göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Polismyndigheten anser att det i normalfallet krävs någon form av skriftlig dokumentation. Sådan dokumentation kan t.ex. vara anställningsbevis, tjänstgöringsintyg, lönebesked, biljetter, utdrag från folkbokföringsregistret, samt andra former av bevis och intyg. Kravet på dokumentation gäller dock inte personer som är i behov av internationellt skydd eller som har andra humanitära skäl vilket innebär att dessa i normalfallet också är undantagna kravet på uppvisande av negativt covid-19 test.

BeslutsfattandetFormulär

Av 4 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige framgår att dessa ska nekas inresa i landet och avvisas, om inte något undantag i samma bestämmelse är tillämpligt.

Förordningens bestämmelse utgör en självständig, och med utlänningslagen likställd, formell grund för avvisning av en utlänning. Till skillnad mot 8 kap. 2 och 8 §§ utlänningslagen är 4 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige tvingande.³

Polismyndighetens bedömning är att även om förordningens ordalydelse anger att en utlänning ska nekas inresa bör det inte upprättas beslut enligt kodexen om Schengengränserna i denna situation eftersom det enligt nationell rätt inte går att fatta ett beslut om nekad inresa. Det ska därför anses tillräckligt att fatta ett beslut om avvisning enligt förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige på formulär för avvisning enligt utlänningslagen.

Det är viktigt att dokumentera avvisningsbesluten samt registrera dem i PÄr.

Utlänningar som redan har ett verkställbart avlägsnandebeslut

Av 1 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige framgår att förordningen kompletterar kodexen om Schengengränserna, utlänningslagen och utlänningsförordningen samt att uttrycken som används i förordningen har samma betydelse som i utlänningslagen och utlänningsförordningen.

² Jfr 6 kap. 4 § utlänningsförordningen.

³ Se prop. 2014/15:32 s. 17 f.

Om en utlänning som har ett lagakraftvunnet avlägsnandebeslut på nytt reser in på nytt i Sverige, kan denne verkställas igen med stöd av samma beslut så länge som beslutet inte upphört att gälla (12 kap. 23 § första stycket utlänningslagen).

Mot bakgrund av syftet med förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från vissa EES-stater och några andra stater till Sverige, att förordningen är tänkt att komplettera befintlig utlänningslagstiftning, att det saknas vägledning i hur förordningen är tänkt att tillämpas i sådana situationer och med beaktande av de tillämpningssvårigheter som uppstår om förordningen skulle tillämpas enligt sin ordalydelse är Polismyndighetens bedömning att det inte ska fattas något nytt avvisningsbeslut för en utlänning som har ett verkställbart avlägsnandebeslut, utan att det befintliga avlägsnandebeslutet ska verkställas på sedvanligt sätt. Återkommer dock en utlänning som endast fått ett beslut om avvisning enligt någon av förordningarna om tillfälligt inreseförbud ska ett nytt avvisningsbeslut fattas eftersom dessa avvisningsbeslut upphör att gälla då besluten verkställts, dvs. då utlänningen lämnat landet.

Här bör observeras att den som anger skyddsskäl som grund för inresa i Sverige alltid ska släppas in i landet oavsett vilken process, asylprocess eller verkställighetsprocess, utlänningen ska omfattas av. Ska utlänningen enligt 12 kap. 23 § UtL åter bli föremål för verkställighet av tidigare lagakraftvunnet beslut om avlägsnande är Polismyndigheten ansvarig för detta, 12 kap. 14 § UtL och myndigheten har då möjlighet att fatta adekvata handläggningsåtgärder för att åter verkställa beslutet. Migrationsverket är dock ansvarigt för att pröva de åberopade skyddsskälen samt fatta beslut inom vilken processram denna prövning ska ske.

Återkallelse av viseringar

Mot bakgrund av inreseförbudets tillfälliga karaktär är Polismyndighetens bedömning att giltiga viseringar inte bör återkallas i samband med beslut om avvisning.

Denna rutin kommer att uppdateras och vidareutvecklas fortlöpande.